

Redacția: Administrația,
și tipografia
Brașov, Piața Mare Nr. 20.
Se vând în toate librăriile din România și în cele din străinătate.
INȘERATE se primesc la Administrația în Brașov și la tipografia din Viena, N. Dusek, Jarmack
Schick, Rodolf Weiss, A. Oppelka
Blackfolger, Anton Oppelka, J.
Dumner, în Budapesta: A. F.
Goldberger, Kelemen Bernat; în
București: Apence Haas, Soc-
ietatea de Editură; în Ham-
burg: Karoly & Lehmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 6 sc., și
20 sc. timbru pentru o publicare.
Publicarea mai dese după
vârta și învoială.
Reclame pe pagină a 6-a o
serie 10 cr. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X.

„Gazeta” iese în ziua care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
cârmăzului Nr. 30 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 226.

Brașov, Sâmbătă 11 (23) Octomvre

1897.

Provisorul votat în Pesta.

În ședința de ieri a camerei un-gare s'a început și s'a și terminat
debaterea asupra proiectului de lege
pentru prelungirea provisorii a pac-
tului economic cu Austria.

Raportorul comisiei financiare,
căreia i s'a fost predat acest proiect,
recomandând primirea lui a accen-
tând, că comisia față cu unele ne-
dumeriri ivite în sinul ei, s'a pro-
nunțat, că numai așa înțelege pri-
mirea provisorului, ca Austria să se
alătore la el pe cale pe deplin con-
stituțională și parlamentară.

Printr'asta raportorul a dat to-
nul pentru dezbateră, ce a nrmat
și care a culminat într'un discurs
mai lung al contelui Apponyi. Acesta
a desfășurat toate motivele, pe basa
cărora pretinde, că legea pactului
art. XII dela 1867 în § 25 nu ad-
mită o înțelegere între Ungaria și
Austria, decât numai pe cale par-
lamentară, și că prin urmare în Aus-
tria nu se poate introduce provisorul
cum susțin mulți acolo, pe calea de
ordonanță a ministeriului.

E vorba aici de cunoscutul § 14
al constituției austriace, care per-
mite, în casuri extra-ordinare și când
nu este intrunit parlamentul, o pro-
cedere pe basă de ordonanță dată
de ministeriu. S'a disc și s'a susținut
în Austria, că nu este alt modru
de-a rezolva cestiunea provisorului,
decât înănd refugiul la § 14, căci
obstrucțiunea înversunată, ce o fac
Nemții în camera austriacă, va ză-
dărnici probabil ori-ce încercare a
guvernului Badeni de a face să se
votze provisorul în timpul recerut,
adeacă încă în decursul anului ace-
stua, de cătră cameră.

În zilele din urmă obstrucți-
unea a luat, în adevăr, din nou nise
dimensiuni foarte îngrijitoare. Nemții
austriaci vęd, că de le va scăpa din
mână arma, ce o au, putënd impie-
deca prin obstrucția lor votarea la
timp a provisorului, pierd ocaziunea
cea mai bună, din câte li-se oferă,
spre a sili cabinetul actual să se re-
tragă.

Așa-dér obstrucționistii nemți
vor potența atacurile lor în contra
guvernului și a majorității, și vor
cultiva cu deosebită răvnă continua-
rea scandalului parlamentar numai
ca să-și ajungă scopul. În asemenea
împrejurări e lesne cu puțință, ca
guvernul să nu pōtă face să trecă
la timp provisorul prin cameră, mai
ales de vom avē în vedere, că acest
guvern nu și-a clarificat poziția și
nu s'a înțeles pe deplin încă nici cu
majoritatea autonomistă din cameră,
său mai bine disc cu diferitele par-
tide, din care se compune această și
cărî toate și-au formulat postulatele,
a căror împlinire o așteptă în schim-
bul sprijinului, ce-l vor da guver-
nului.

Nici chiar de s'ar disolva par-
lamentul și s'ar face nouă alegeri
nu s'ar mai putē în anul acesta
ajunge la o soluțiune mulțamitoare
în cestiunea pactului. Chiar decă gu-

vernul s'ar decide — ceea ce însă
nu se pōte admite — ca să delă-
ture obstrucțiunea prin retragerea
ordonanțelor de limbă, n'ar putē
ajunge la nici un rezultat practic,
căci atunci ar începe din nou ob-
strucțiunea Cehii, Polonii și ceilalți
din majoritate.

Cu totă situațiunea încurcată și
nesigură în ce privește votarea pro-
visorului în Austria, camera ungară
s'a grăbit de a-l dezbate și de a-l
vota. A voit printr'asta să demon-
streze corōnei, cât de îngrijit și
leali ar fi Ungurii când se tracteză
de afacerile comune, de interesele
de putere ale monarhiei. A mai
voit să dea un avertisment celor
dela Viena, mai ales prin declararea
solemnă, ce a fost cerută de Appo-
nyist și dată de ministrul-președinte
Banffy, că Ungurii nu înțeleg altfel
de a încheia s'au rei noi pact cu Aus-
tria, decât înțelegându-se parlament
cu parlament. Altă modalitate ei nu
o primesc.

Etă de ce s'au grăbit Ungurii
cu votarea provisorului. Ei au cre-
dūt, că astfel vor veni în ajutor celor,
cărî stăruiesc în direcția susținerii stă-
rei actuale dualistice și că vor striga de
cu vreme un „veto” celor ce plănuesc
introducerea sistemului federalist în
Austria cu toate mijlocele, ce le stau
la dispoziția, între cărî este a se
numera și amintitul și faimosul § 14
al constituției austriace.

De vor reuși și cum vor reuși
este ađi greu de prevădūt.

*Episcopul Majlath tras în cer-
cetare.* În ședința de sâmbătă a camerei
magnașilor s'a petrecut un lucru de mare
senzația. S'a dezbătut asupra cererei jude-
cătorești de cerc din Comorn, de-a se sus-
pēnda dreptul de imunitate al episcopului
romano-catolic dela Alba-Iulia, pentru a
se putē porni cercetare contra lui din cauza
unei transgresiuni, ce o comisesse încă pe
timpul când era protopop în Comorn. Ca-
mera magnașilor a și suspendat dreptul de
imunitate al episcopului, contra căruia se
va porni acum cercetarea. El este acusat,
că a primit în sinul bisericii catolice pe o
fată evangelică, cu numele Nagy Eszter,
înainte de ce ea ar fi implinit etatea de
18 ani prescrisă de lege (și mai lipsiau 2
luni). Episcopul Majlath se apără afirmând,
că fata își făcuse aritările prescise înaintea
preotului său evangelic, care a și de-
clarat-o ca eșită din sinul bisericii evan-
gelice. Pe basa acestei declarațiuni a pri-
mit-o, fără să fi băgat de seamă că încă n'a
implinit etatea prescrisă.

Situația parlamentară și Români bucovenini.

„Patria” din Cernăuți primesc
din Viena cu data de 19 Octomvre
următorul remarcabil raport special:

„Eri a avut loc o conferență a pre-
sidenților cluburilor din majoritate. La con-
ferența, care a ținut mai multe ore a luat
parte și contele Badeni, cu toate aceste nu
putem înregistra nici un progres în lămurirea
situației. Scirile despre criza ministerială au
amuzit, erau cu desăvârșire inconstante.

Contele Badeni pōte fi obosit, la demisiune
însă nici să se cugete nu i este permis de
present. — Prin o eventuală dimisionare nu
s'ar lămurii de loc situațiunea, ci la tot ca-
sul s'ar complica și mai mult. Stânga —
ca minoritate nu-l pōte trânti, ér Corōna
nu-l pōte dimitte în urma asaltului unei
minorități.

Și totuși situațiunea e foarte nechiară.
Punctul de gravitațiune ăce în raportul
guvernului față de partidele din majoritate.
Din partea comitetului eșeoutiv al majori-
tății se desfășură prea puțină energie, ér
guvernul evită în continuu primirea vre-unui
angajament obligător. Causa acestei ținute
dubii nu se pōte cunōșce de-ocamdată.
Decă crede însă Badeni, că sub astfel de
auspicii pōte trece prin cameră provisorul
cu Ungaria, este în rătăcire gravă. Partidele
din majoritate nu pot vota provisorul până
ce nu premerge din partea guvernului o de-
clarațiune sinceră, din care reusă în chip ne-
îndoios, că guvernul voiesce hotărît a implini
pretensiunile partidelor din majoritate.

În anumite sfere se crede, că mâinile
lui Badeni sunt legate și că n'are voiă să
întreprindă nimic, ceea-ce ar clătina starea
constituțională de acum. Decă se vor ade-
veri presupunerile aceste, este datorința
partidelor din majoritate să facă front față
de un astfel de minister. Adevărat, că de-
camdată nu sunt încă motive clare, pentru
o astfel de atitudine. Castane sunt de soc
din foc, este deci necesar să se scie lim-
pede pentru cine?

*Partidul român trebuie să-și deé bine
semă, că oportun este de a rămâne în luptă
alături cu guvernul fără garanții?* Partidului
național român nu îi va da mâna să sprin-
jinescă un guvern, care nu face nimic întru
ameliorarea situațiunii noastre politice și
care nu are inimia de-a ne sprijini. Și de
și se comit la noi în țără volnicii contra
intereselor noastre naționale și cele mai
juste postulate ne sunt desconsiderate. Ce
poziția va lua Badeni? Este dispus să
schimbe această situațiune insuștinabilă?
Acăsta e acum cestiunea și dela rezolvarea
acesteia depinde atitudinea partidului ro-
mân. Cestiunea este însă atât de impor-
tantă, încât deja de acum e necesar să ne
lămurim pe deplin. Credem încă în posibi-
litatea unei soluțiuni mulțamitoare, dér amă-
narea ei nu este permisă sub nici un preț.

Congresul național-bisericesc.

În ședința VII-a s'au discutat câte-va
cestiuni de mare importanță. Comisia bi-
sericescă, prin referentul său Rotariu, ra-
porteză asupra unor propuneri făcute de
Mangra și Dr. Cristea, al căror cuprins
este cunoscut cetitorilor noștri.

Propunerea deputatului Mangra, de-a
face un memoriu cătră monarch, prin care
să se cēră abrogarea legilor politice-bise-
ricesc, fū respinsă cu totalitatea voturilor
contra b. Ca motiv s'a suleat împrējura-
rea, că față cu reformele politice-biseri-
cesc biserica ortodoxă română și-a eșpri-
mat deja desaprobară sa încă în 1895.

Față cu o altă propunere a deputa-
tului Mangra, ca adeacă congresul să se pro-
nunțe asupra naturii și modului de distri-
buire a ajutorului de stat din punctul de ve-
dere al dreptului autonom al bisericii,
s'a iscat o discuția lungă și foarte intere-
santă.

Comisia aflând, că această cestiune e

pendentă la consistoriul metropolitan, pro-
pune a se transpune afacerea consistoriului.
— Dep. Mangra se declară nemulțamit cu
propunerea comisiei și cere a se lua o ho-
tărîre urgentă.

Metropolitul dice, că este convins des-
pre aceea, că nu se află între noi nimenea,
care să fiă mulțamit cu modul, cum se im-
parte ajutorul dela stat. Nu ne rămâne
pentru acum, decât să primim ajutorul,
său să renunțăm la el. Noi vom lucra dim-
preună cu consistoriul, ăce, ca să venim
la o soluțiune din partea guvernului, care
să fiă conformă cu drepturile economice
ale bisericii. Recomandă propunerea co-
misiei.

Dep. P. Cosmu doresce, ca cestiunea
să fiă dezbătută aici în congres din toate
punctele de vedere. Despre ajutor ăce,
că acesta este calul troian, prin care inimicii
inceroă să intre în cetate, în autonomia
bisericii, prin omēni noștri. Analog cu
acest ajutor a fost și ajutorul dat în ar-
chidieceasă, cunoscut sub numele: „mila îm-
părătescă”. Nici acesta nu se împărția în
consonanță cu interesele economice ale
bisericii, desi îl împărția consistoriul. A
venit apoi guvernul cu un alt rescript,
prin care i se lăsa Consistorului numai
dreptul de propunere, dér ministrul nu
considera propunerile făcute de Consistoriu.
Sinodul a declarat, că ajutorul în aseme-
nea împrejurări nu mai e un ajutor dat
bisericii și așa s'a ajuns, că biserica nu-l
mai căpētă. Ce se face cu el, nu șoim; în
budgetul țării însă el figură și acum.
— Legile bisericesc au mēșorat venitele
preoților, cărora guvernul le dă în schimb
o recompensă, care se uoră din an în an.
Acăsta o face mai ales în considerare față
de protestanți. Bisericele protestante însă
au căpēt direct ajutor și au făcut un
fond. Ele esclamă acum, că ajutorul dela
stat să se dea pentru acest fond, ér nu
preoților, ér guvernul în aceste condițiuni
li-l dă. Să facem și noi astfel. Decă să-l
primim cum se dă ađi, mai bine renunțăm.
Se alătură la propunerea comisiei.

Dep. Maneșuțiu face aditamentul, ca
în căs, când protestele episcopatului nostru
ar rămâne și în anul acesta fără rezultat,
să renunțăm la ajutor. — Dep. Ciorogariu
dice, că decă vre-un preot ar primi ajutor
fără șoirea arhierului să fiă destituit. —
Dep. Dr. P. Span accentuează demoralisarea,
ce a început a se ivi între preoți prin aju-
torul împărțit de guvern. Să nu primim
ajutorul. Au mai vorbit în această cestiune
depētații: N. Zigre. Dr. A. Mocsonyi, V.
Damian, Preda, T. Barzu, Truța etc. În
cele din urmă punându-se cestiunea la vot,
s'a primit propunerea comisiei fără nici
un adaus.

Față cu propunerea deputatului Dr.
P. Span privitoare la serbarea aniversării de
25 de ani dela mōrtea metropolitului Șaguna,
s'a primit propunerea comisiei, ca Consis-
toriul metropolitan să ia la timp măsurile
potrivite, ca ăia mōrții fericitului Șaguna
(16 Iunie) să se serbeze în întrăgă Me-
tropolia.

La propunerea comisiei scolare, con-
gresul a decis, ca regulamentul despre or-
ganisarea învățământului să se susțină pro-
visor și mai departe așa cum este, însă rōi-
nându-se Consistorul a presenta viitorului
congres un proiect în această cestiune.

Față cu propunerea deputatului Ma-
neșuțiu privitoare la regularea catechisării ele-

vilor gr. or. dela scđlele strđine, s'a decis, ca Consistoriul metropolitan s' studiază cestiunea și la timpul s'eu s' pregătescă un plan detaliat, őr până atunci s' ingrijescă a aplica ca catecheti bărbați capabili. — De asemenea s'a însărcinat Consistorul a veni cu o propunere în cestiunea modificării regulamentului privitor la ajutorarea văduvelor și orfanilor învățătorilor, — cestiune, care a fost s'levată prin propunerea deputatului Dr. Ionescu.

La acest loc lăsam s' urmeze și pronunțamentul de mai jos al sinodului episcopesc în cestiunea faimosului vicar Goldiș:

Votul sinodului episcopesc
în afacerea vicarului din Oradea-mare,
Iosif Goldiș.

Considerând declarațiunea arhimandritului Iosif Goldiș dată la protocol, că el nici când n'a consimțit cu crearea legilor așa numite politice-bisericesci, oi a fost tot-dăuna și rămâne și pe viitor în ceea ce privește acele legi solidar cu ținuta autorităților noastre bisericesci. őr enunțiatul din vorbirea sa de program ținută la ocaziunea candidării sale de deputat dietal, că el a urmat și va urma și în viitor principiilor partidului liberal, se referă numai la pozițiunea sa față de diferitele partide politice din țară, și în special la moderațiunea aceluia partid față de programele altor partide, fără ca acel enunțiat să învolve vre-un angajament contrar intereselor noastre bisericesci: Sinodul episcopesc declară pe numitul arhimandrit de justificat în ceea ce privește în esențial ținuta lui bisericescă; ia însă în nume de rău aceluiași arhimandrit, că vorbirea sa de program divulgată mai apoi prin țiare o a ținut în termenii nu destul de clari, cari admit diferite interpretări, și cari luați în sens contrar cu declarațiunea sa de acum, a provocat în publicul nostru bisericesc resens și chiar indignațiune generală; de asemenea i-se ia în nume de rău, că în vederea resensului public n'a grăbit să recitifice opiniunea publică revoltată în contra sa, și mai ales, că nu s'a justificat înaintea superiorității sale bisericesci îndată ce i-s'a oferit ocaziune de a o pute face această.

Verdictul acesta sinodal, publicat numai decât arhimandritului Iosif Goldiș, se va comunica și congresului nostru național bisericesc, conform dorinței aceluia.

Sibiiu, 7 Octomvre 1897.

Sinodul arhiepiscopesc al Metropolitiei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania.

Miron Romanul m. p.
metropolit.

Ioan Mețianu m. p.
episcop.

Nicolae Popea m. p.
episcop.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.
archimandrit, asistent.

Filaret Mustea m. p.
archimandrit, asistent
și notar ad hoc.

Crisa ministerială în Belgrad.

Asupra crizei ministeriale s'rbesci, „N. fr. Presse“ primesce din Belgrad următoarele amănunte:

Ex-regele Milan încă pe când s'a format cabinetul Simic a fost foarte în contră, ca într'ensul s' între numai radicalii. El voia formarea unui cabinet de coaliție. Nemulțămirea sa cu Simic s'a mărit când acesta a venit cu proiectul unei confederațiuni balcanice, și a devenit un neimpăcat contrar al lui Simic, de când acesta a propus căsătoria regelui Alexandru cu o princesă munteneagră; căci Milan consideră Muntenegru ca dușmanul Serbiei. Niț asința ministrului-președinte s'rbesc de până acuma, de-a încheia alianță cu Bulgaria, n'a fost nici-decum pe gustul lui Milan.

Crisa actuală este opera exclusivă a lui Milan și a politice sale personale. În această politică joacă încă și acum un rol raportul său către regina Natalia. Simic

spera, că va pute să țină pe Milan de parte de Belgrad prin aceea, că Natalia, al căreia credincios aderent este Simic, petrecea în capitala s'rbescă și credea, că astfel va lungi durata ocăruierei sale. El soia foarte bine, că sosirea lui Milan va fi signalul unei crize.

Acum criza a isbușit. Ea nu însămnă alta, decât o schimbare radicală în politica internă și esternă a Serbiei și în or' o cas o nouă sgduire a țerei. Se prevede, că toți funcționarii, cari se tin de partida radicală, vor fi dimisionați și firea lucrurilor va aduce cu sine, ca toți aceștia să devină aprigi opoșionali. Nu trebuie să se uite însă, că partida radicală reprezintă marea majoritate a populațiunei, de unde urmază, că va face mari greutăți noului guvern.

O telegramă din Belgrad a aceluiași diar spune:

Una din cauzele principale, cari au născut divergențele între Rege și Simic se țiece a fi revisuirea constituției, ce a intenționat-o guvernul. Simic a voit, ca să pună în lucrare îndată după întorcerea regelui revisuirea constituției, pe care o pretindea partida radicală, căci numai sub condiția revisuirii voia să sprijinescă cabinetul Simic. Regele Alexandru a declarat însă, că între împrejurările actuale nu voese nicicum să provoce o schimbare a constituției de aci.

Dr. Vladan Georgevici, care este însărcinat cu formarea noului cabinet a sosit deja în Belgrad, venind dela Carlsbad. Îndată ce se va forma noul cabinet e vorba de-a se face mari schimbări în corpul funcționarilor de totă categoria.

O împăcare senzațională.

Anul acesta e anul surprinderilor diplomatice. După întorsătura curiosă, pe care a luat-o conflictul greco-turcesc, după acordul austro-rus în cestiunea Orientului, după proclamarea alianței franco-ruse, ătă acum un nou eveniment de cea mai înaltă senzație: împăcarea lui Wilhelm II cu bunica sa, Regina Victoria. Natural, nu e de o împăcare pur personală, ci de o schimbare a relațiunilor dintre Germania și Marea-Britanie.

Se știe, că între aceste două state există de vre-o doi ani încoace, o încordare ce necontenit a crescut; încordarea acesta s'a manifestat nu numai în presa și opinia publică a ambelor țări, ci și în atitudinea guvernelor, respective în cestiunea Transvaalului, în cestiunea chino-japoneză și acum în urmă în cestiunea orientală.

Lucrurile ajunseseră până acolo, încât se pretindea cu multă aparență de adevăr, că împăratul Germaniei și-a pus în gând să nimicească influența preponderantă ce-o exercită Anglia prin nenumăratele sale colonii răspândite pe totă suprafața globului. În acest sens se interpretează pasiunea, cu care Wilhelm II susține proiectul său de sporire a marinei germane; în acest sens s'a interpretat din unele părți păuș și alianța franco-rusă. Am vorbit la vreme, și cetitorii noștri își mai aduc aminte de proiectul unei alianțe între Rusia, Germania, Franța și Austria pentru zdrobirea Marii-Britanii, proiect pus înainte și discutat cu multă serioșitate de organe importante ale presei franceze și rusești.

În această stare de lucruri, era natural să producă mare surprindere vestea dată acum câte-va zile de „Westminster Gazette“, că împăratul Wilhelm s'a împăcat cu Regina Victoria. Soirea era atât de surprinzătoare, încât a fost pusă la îndoială. Astăzi însă faptul e confirmat de oficiosul „Standard“, organul actualului prim-ministru.

Completând soirea cea dintăit „Standard“ spune, că împăratul Wilhelm a trimis reginei Victoriei o lungă scrisore redactată în modul cel mai cordial.

Regina Victoria a răspuns nepotului său, trimițându-i un superb album compus din diferite vederi interesante dela serbarea jubileului său.

La Londra se dă ca sigur, că în cursul unei Noemvre împăratul Wilhelm se

va duce la Balmoral să facă o vizită reginei Victoria.

O depeșă din Londra, spune, că diarul „Daily Chronicle“ vorbește despre o apropiată criză ministerială, provocată de retragerea pentru motive de sănătate. Totuși după două zile „Agenția Reuter“ a desmintit școirea lui „Daily Chronicle“.

Vom vedé în curând cine are dreptate. Retragerea lordului Salisbury va însămnă în primul rând o schimbare a politice engleșeci față de Turcia.

Tür despre visita Regelui Carol la Pesta.

Generalul de carnaval Tür publică în „Revue d'Orient“ din Pesta organ oficios maghiar redigiat în limba franceză, un articol, pe care îl intitulează: „Un moment psychologique pour l'Union européenne“. În acest articol Tür vrea să esplice înțelesul politic al deselor întâlniri ale Soveranilor și în special ale vizitelor regale dela Budapesta.

Vorbind despre visita Regelui României, generalul Tür spune între altele: „Și aceea ce dă acestui act un înțeles particular, este că el s'a făptuit la Budapesta și că Regele Carol a avut griă să arate intențiunile sale în privința Ungurilor. Lumea oficială și populațiunea capitalei Ungare au înțeles aceste intențiuni, și au afirmat sus și tare voiața lor de a întreține cu poporul din România relațiuni cordiale, necesare în interesul celor doi vecini“.

Și după-ce vede în această vizită o îndrumare pe calea păcii, adaugă:

„Dér trebuie să se facă încă nouă opintiri, căci obstacolele nu s'au înlăturat: sunt încă prejudiții, urii și intrigii, cari împiedecă calea spre pace“.

Și ca să fiă bine înțeles, generalul atacă indirect pe principiile de Bismarck și presa germană despre campania neașteptată contra Ungurilor. Generalul nu iață presei germane, că a stăruiț în a demonstra, că Ungurii n'au adus nici un serviciu civilizațiunei europene.

Generalul Tür, ca să-și răsbune, aduce aminte serviciile aduse Germaniei de către Unguri cu ocaziunea rășboiului dela 1866 în contra Austriei.

Este bună această reamintire, căci ea esplică apologia Impăratului Wilhelm la Budapesta și arată în același timp ce valoroză faimoză fidelitate a Maghiarilor către casa de Habsburg.

Generalul Tür vine în urmă la politica lor interioară. El întreabă cu naivitate prefăcută: „În regimul nostru interior n'am respectat noi ore drepturile legitime ale Germanilor din Ungaria? De ce se plâng S'rbii, ce le lipsește? N'au autonomia religioasă?“

Dér trece-merge cu Sașii și cu S'rbii; când este vorba de Români, ca ori-ce Maghiar, generalul Tür își ese din ținini. ătă ce țiece gârbovul, dér îndărjitul general:

„Dér între toți mai cu semă Români ne-au aruncat cele mai furibunde învinuiri. Ei au făcut sforțări nenumărate pentru a căuta în istorie basa legală a exigențelor lor. Au greșit drumul. Cel mult decât în arheologie vor găsi pôte argumentele pe care se îndărătnească să le caute. Acolo, unde autonomia reclamată avea o basă istorică serioasă, n'am făcut nici o greutate de a-o acorda și a-o respecta. Croația este aci pentru a-o proba“.

Și după-ce tratăză de visuri tôte drepturile Românilor, Tür încercă și el să exploateze visita Regelui la Budapesta:

„Această vizită, țiece Tür, probăză că bunele relațiuni cu Austro-Ungaria constituie un interes vital pentru România și că aceste bune relațiuni nu se pot stabili decât la Budapesta, în virtutea unei înțelegeri, având de basă respectul drepturilor și al unității statului național unguresc. Numai pe aceste baze se pôte aplană neînțelegerile cari există încă între opiniunea populară la Bucuresci și între națiunea maghiară. Cei doi soverani au arătat calea de urmat și

poporele nu pot întârzi de a apnea pe această cale cu hotărire și fără gânduri ascunse“.

Comentar la cele de mai sus nu este de lipsă. Ajunge să reamintim cetitorilor noștri, că acest Tür este unul dintre aceia, cari la 1859—60 a fost în misiune la principiile Cuza, ca să-i cêră concursul pentru cauza revoluționarilor unguri, promițând principelui român, că Ungurii sunt gata, decât le vor da ajutor, să le recunoscă Românilor drepturile naționale ce le pretind și pe cari acum generalul de carnaval le clasăză în domeniul arheologiei.

SCRIRILE DILEI.

— 10 (22) Octomvre.

Visita regală la Iași. Regele și Regina României vor fi însoțiți, în visita Lor la Iași, de d-nele Mavroieni și Bengescu, de d-l general Vlădescu și de adjutanții colonelii Manu și Prboianu. Toți miniștrii vor asista la serbările inaugurării Universității, precum și președintii Camerei și ai Senatului. De-asemenea, va asista și rectorul Universității din Capitală, d-l T. Maiorescu.

Predici. Poimâne, Duminecă în 12 Oct. v., va predica în Biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu părintele Dr. Vasilie Saftu.

Recunoștință pentru ospitalitatea generoză. Cetim în „Drapelul“ de Mercuri: D-l Hans Kraus nemulțămît cu activitatea anti-românească, pe care o desvôltă ca corespondent al diarului unguresc „Pester Lloyd“, ține să ne ponegrăscă și în fața opiniei publice germane. Dintr'o corespondență, pe care a trimis-o diarului „Kölnische Zeitung“, relativ la meetingul național, relevăm următoarele: „Convocatorii meetingului (intrunirea națională a studenților din sala Hugo) consideră condamnarea lui Baltes — datorită unei relatări dușmănoșe a „Tribunei“ despre un conflict dintre jandarmi unguri cu români bănățeni nesupuși, conflict, pe care „Tribuna“ îl prezintă ca o măcelărire de nevinovați — o dovadă etc.... În străindătate lumea se va întreba de unde un comitet, alcătuit cu dela sine putere, de tineri politicesci nematurși și materialmente dependenți, își ia dreptul să convôce lumea la asemenea întrunire... Studenții sunt numai păpuși, etc“. — Apoi o sumă de grațioșități la adresa partidelor și țiarelor românești, plus informații fantesiste. Multămim d-lui Hans Kraus pentru chipul cavaleresc cum știe să se achite de datoria sa către țera care-i dă ospitalitate.

Inaugurarea monumentului din Ploesști. ătă programul inaugurării monumentului ridicat în onorea batalionului 2 de vânători, care se va face Duminecă 12 Octomvre v.: M. S. regele va sosi în gara Ploesști la orele 2 p. m. și va fi primit, pe peron cu onorurile militare, de d-nii miniștrii, de autoritățile civile și militare și de persoanele invitate. Serviciul religios va începe la orele 2 1/2 p. m. După săvârșirea ceremoniei religioșe, corul va cânta Imnul vânătorilor. Apoi Soveranul va ordona descoperirea monumentului. D-l primar Sorescu va rosti un discurs în numele comitetului inițiator al ridicării monumentului, őr în numele orașului va vorbi d-l ajutor de primar. Corul va intona din nou imnul. După ceremonia desvôlirii se va face defilarea trupelor în prezența Majestății Sale regale. Vor defila două batalioane din garnisona Ploesști și o companie a batalionului de vânători din Sinaia, cu toți ofierii disponibili. Parada militară va fi comandată de d-l general Pilat, comandantul corpului al 3-lea de armată. După defilare va urma o recepție. La orele 5 p. m. M. S. Regele va pleca din Ploesști și se va întorci la Sinaia.

O nouă școlă în Dobrogea. „Drapelul“ vorbind de planul înființării unui externat secundar de fete în Tulcea scrie: „Ne pare

bine că școlile românești scosese în Dobrogea, și în special ne bucurăm că o școală secundară de fete se va înființa în Tulcea, unde Bulgarii au un gimnasiu de ambele-sexe, frânt populat. Găsim însă, că ideea de-a înființa un externat, nu este meritată. Externatele fiind mai mult nișe școlii de lux, unde fetele capătă o instrucție generală fără nici un scop practic, o asemenea școală nu e meritată să aibă nici un succes în Tulcea. Cel mult fetele funcționarilor români și a câtorva bogătași vor urma la această școală. Suntem absolut siguri că nici o fată de Bulgar nu va călca în ea, căci Bulgarii avându-și școala lor secundară nu vor avea nici un motiv să useze de cea românească, cel mult egală ca fel și cantitate de studii cu a lor... de aceea suntem de părere, că școala secundară de fete din Tulcea, *să fie profesională*. Bulgarele sunt femei practice, și când vor avea la dispoziție o asemenea școală, ele își vor lua fetele dela gimnasiul bulgăresc și le vor trimite la profesionala românească. Va fi util și pentru populație, căci fetele vor învăța și un meșteșug pe lângă carte, și va fi un mijloc eficace de propagandă românească, făcută pe terenul cel mai solid și mai leal, pe terenul cultural.

Seminariști români premiați. Privitor la notița ce am publicat sub acest titlu zilele trecute, „Tribuna” și se scrie din Bucovina: „Este evedint, că profesorul universitar Dr. I. G. Sbierea implinesce și datorită zelului profesor gimnazial, care în timp de 8 ani nu sunt în stare a înzestra pe elevi cu acele cunoștințe de limba română, ca la universitate să nu se pierdă timpul cu exerciții „stilistice”. În interesul obștească rugăm pe directorul seminarului român să comunice mai detaliat observările sale. Semnificativ e faptul, că doi dintre premiați au absolvat gimnasiul din Suceava, și al treilea este fiul profesorului Sbierea, limba română se propune la 3 gimnasil. Rodnica activitate la gimnasiul din Cernăuți a pus-o nu de mult în relief „Gazeta Transilvaniei”, contra căreia nădrăvanul profesor Ioniță al lui Ioan Bumbașu a implorat scutul majorității polono-jidovesci din consiliul comunal. O disonție publică e inevitabilă, deocă sanarea răului este dorită. Suntem curioși de vocea celor chemați.”

Petrecerea cu dans. care a dat-o Sâmbătă seară Reuniunea femeilor române din Sibiu a avut, serie „Tel. Rom.” o reușită foarte splendidă. Publico numeros și distinct, animație, care a durat până în zorii de zi, a fost caracteristica ei. La petrecerea aceasta am văzut prezentate toate autoritățile civile și militare din loc. Deputații noștri congresuali încă au luat parte la această petrecere aranjată de reuniunea femeilor române din Sibiu, între care amintim pe arhimandritul Dr. Marion Pușcariu, Filaret Musta, generalul maior Cav. de Seracin, frații Mocsanyi și alții. Pe lângă folosul moral s'a realizat și cel material în mod îmbucurător.

Insula Mecica dela Dunăre. În urma schimbării cursului Dunărei, insula Mecica — care până acum aparținuse Bulgariei — a fost alipită de teritoriul român. Insula Mecica e situată între punctul român Pietroșeni și punctul bulgar Pirgos. De asemenea a fost alipite de teritoriul român mai multe terenuri, în județele Iași și Fălciu, în urma schimbării cursului râului Prut.

Falsificatori de monede. O telegramă din Tulcea anunță, că poliția de acolo a prins o bandă de falsificatori de monede, pusă sub conducerea lui Nichifor Marinescu și în legătură cu alți falsificatori din Brăila. La perchezițiunea făcută la domiciliul lui Nichifor s'au găsit o mulțime de monede false de 5 și 2 lei. În Brăila a fost arestat Spiru Mihali și Radu Milan, la care s'au găsit bani falși și la domiciliul lor poliția a descoperit bucați de metal, vase pentru topit și forme de monedă. Cei trei falsificatori arestați au fost înaintați împreună cu actele dresate parchetului din Brăila, care instruesc afacerea.

Teribil accident din imprudență. Un accident îngrozitor a aruncat doliul asupra unei întregi familii de muncitori din comuna Sinești, județul Iași. Copiii locuitorului Agapi Drînceanu, din acea comună au găsit, sunt câte-va zile, pe câmpul izlazului, un obuz de tun, rămas de sigur dela exercițiile artileriei. Intorși scasă cu proiectilul în brațe, copiii au arătat părinților obiectul găsit și, cu toții de acord au decis să pună proiectilul pe foc ca să vadă ce va face. Părinții și copiii s'au așezat în jurul focului și au zvrilit proiectilul înăuntru. După câte-va secunde de așteptare, obuzul ia foc și face explozie. O detunătură teribilă a pus tot satul în picioare. Inspăimântați de acesta, toți sătenii au alergat în fuga mare spre casa lui Drînceanu, de unde venise sgomotul. Aci, un spectacol înfiorător se desfășură înaintea ochilor. Drînceanu și soția lui zăceau întinși la pământ și tot trupul lor era zdrobit de sburăturile proiectilului explodat. Er mai în lături doi din copilașii nenorociților scoteau țipete sfâșietoare de durere. Sărmanii copii erau cu picioarele frânate de sburăturile obuzului. Cei patru răniți au fost transportați, într-o stare oribilă în căutarea spitalului din Podul Ilasii. Starea bătrânilor, mai cu deosebire, este îngrozitoare.

Administrațiunea dobrogeană a hotărât înființarea de sate militare de-alungul grantei Bulgare. Fiecare sat se va compune din 100 de săteni eliberați din oștire. Fondurile pentru clădirea locuințelor vor fi avansate de ministerul domeniilor. Asemenea coloni militare vor avea drept model, pentru organizarea lor, statele grănițeresci, înființate în Transilvania de guvernul austriac.

O cusătoră de admirat. Ni-se comunică, că aci a sosit în orașul nostru o tânără fată română artistă în a oșe, broda și scrie cu picioarele. Ea se va produce și în Brașov și despre prestațiunile ei extraordinare sse poate convinge ori și cine dă oarecând de 8-1 a. m. și dela 2-9 ore seara în villa Kertsch.

Afacerea invitării primarului Lueger la Iași. „Indépendance Roumaine” aproba deciziunea guvernului de a împiedeca invitarea d-lui Lueger și o motivază astfel:

„Nu este greu de justificat hotărârea ce s'a luat. D-l Lueger, ca primar al Vienei are o situațiune delicată față cu Curtea austriacă. Impăratul Francisc Iosif nu l'a agreat și n'a dat sancțiunea sa decât în urma unei lungi opunerii. A trebuit ca d-l Lueger să fie ales pentru a 5-a și a 6-a oră și să dea M. Sale ore-cari asigurări înainte de a obține recunoșterea sa ca primar. Era ore politic de a-l invita la o solemnitate la care va asista părechia noastră regală, mai ales după primirea atât de strălucită și atât de călduroasă, care s'a făcut Soveranilor noștri de către împărat? Suntem siguri, că guvernul conservator n'ar fi procedat astfel. Atunci cum se aplică campania pe care se încercă unii s'o întreprindă în această cestiune?”

Diarul „Timpul” răspunde următoarele la observările „Indépendantii”: Mai întâi situațiunea d-lui Lueger față cu împăratul nu este delicată în nici o privință. Să soia, că d-l Lueger este astăzi primar al capitalei Austriei, deputat în Reichstag, membru al majorității guvernamentale, prin urmare, o personalitate oficială și în situațiune mai mult decât normală față cu Soveranul său, care cu privilegiul numirei sale ca primar, a făcut apel la patriotismul și la lealitatea sa, apel de care d-l Lueger s'a arătat demn în toate privințele. Nu înțelegem dér în ce ar fi fost un act nepolitic de a invita pe d-l Lueger la solemnitatea dela Iași.

Dér „L'Indépendance Roumaine” arată și o stranie nedibăciă din partea unui diar versat în ale diplomației și în ale mării, punând refuzul de a invita pe Lueger în raport direct cu visita dela Pesta. Prin această diarul francesc mărturisește indirect că adevărata cauză, care a împins pe guvernul nostru să intervină pentru a im-

piedeca invitațiunea d-lui Lueger, a fost tema de a îndispune pe cei dela Budapesta.

Cestiunea fiind pusă pe acest teren — și nu este altul din punctul de vedere politic — fiă siguri contrații de pe piata tea trului, că un guvern conservator n'ar fi fost atât de slugarnic până a aștepta permisiune dela Pesta pentru a invita pe primarul capitalei austriace la o solemnitate de ordine esențialmente economică.

Singurii cari ar fi fost în drept să vadă cu ochi răi invitațiunea d-lui Lueger sunt filo-semitii. Dér suntem siguri, că consiliul comunal din Iași nici nu s'a gândit la antisemitismul d-lui Lueger, astfel, că scrupulele semitilor și ale filo-semitilor n'aveau rațiune de a fi.

ULTIME SCRI.

București, 21 Octomvre. „Epoca” află, că întrunirea națională a studenților în Brăila nu se va pute ține Duminecă, deoarece socialiștii au închiriat sala „Paradis”, singura sală mai mare de acolo.

Astăzi a sosit la Sinaia ducea de Sachsen Meiningen, sora împăratului Wilhelm al Germaniei.

București, 21 Octomvre. Foile opozițiionale constată, că Jeszenszky a fost decorat cu „Coroana României” nu în gradul de comandor, ci de mare oficer. „Epoca” spune, că încă înainte cu 12 zile Jeszenszky a primit brevetul său, după ce mai înainte i se trimisese decorația, care se scie, că la străini se remite în natură.

Același diar aduce următoarele amănunte cu privire la estradarea lui Opreșor, pe care, dize, le-a aflat din sorginte oficială:

„Guvernul unguresc a cerut estradarea lui Ion Savu Opreșor pe motiv, că el a fost condamnat la două luni închisore pentru leziuni grave. D. judecator de instrucție Urăteanu, având în față o cerere de estradare întemeiată pe o sentință definitivă prin care Opreșor se pretindea, că era condamnat pentru săvârșirea unui delict de drept comun, a procedat conform legii la formalitățile obicnuite. Ordonanța judecatorului de instrucție, împreună cu dosarul afacerii a fost trimisă ministerului de justiție pentru ca cestiunea să fiă supusă consiliului de miniștri, care trebuia să-și dea anizul.

Ioan Savu Opreșor, cu ocazia primirei d-lui Dr. Rațiu când s'a întors dela procesul Memorantului, s'a fost încercat cu câțiva gendarmi, cari umblau să împedecă mulțimea de-a manifesta. În această luptă, Opreșor a săgărit mâna unui gendarm și de aceea a fost condamnat la 2 luni închisore și 20 fl. amendă „pentru leziune”, ér pe de-asupra a fost condamnat la 21 zile, fiind-o să strigat „Trăiescă Dr. Rațiu!”

Literatură.

„Cosmopolis.” *Revistă internațională*, Editor F. Ortman. În broșuri lunare à 1 fl. 50 cr. (Editura A. Hartleben, Viena).

Acastă mare întreprindere internațională, cari se editază simultan de către 7 mari case editore în Viena, Berlin, Paris, Londra, St. Petersburg, Copenhaga și New York și a căruia cuprins este redactat în trei limbi, în cea germană, francesă, englesă — fiă-care autor scriind în limba sa — găsece la publicul cetitor tot mai mare trecere și aprobare. Broșura pentru Octomvre 1897, ce-o avem înaintea noastră, are următorul interesant cuprins:

În limba germană: Die Todten schwaigen (Arthur Schnitzler), Aus Moltke's militärischer Correspondenz (I. von Verdy du Vernois), Die sozialen Aufgaben des modernen Staates (Rudolph Sohm), Ernst Curtius und Heinrich v. Treitschke (Hermann Grimm), Deutsche Bücher (Anton Bettelheim), Das Theater in Berlin (Oto Neumann-Hofer), Politisches in deutscher Beleuchtung („Igotus”).

În limba francesă: „L'Etoile de Bois

(Marcel Schwob), Les Diplomates Etrangers et la Société Française au Dix-Huitième Siècle (Victor du Bled), La Renaissance Dramatique en Espagne (Clément Rochel), Le Livre à Paris (Emile Faguet), Le Théâtre à Paris (Jules Lemaitre, de l'Acad. Franç.) Revue du Mois (Francis de Pressensé).

În limba englesă: The Fair-Lover (Maarten Maartens), Beggars (Max Müller), Dreamers of the Ghetto in Congress (I. Zangwill), „The Promised Land” of the Balkan Peninsula (W. Miller), Contemporary Scandinavian Belles-Lettres (R. Nisbet Bain), Notes on New Books (Andrew Lang), The Globe and the Island (Henry Norman).

Broșuri de probă și prospecte ale revistei „Cosmopolis” se găsece la orice librărie. Fiecare broșură se poate cumpăra deosebit.

A apărut de curând în editura „Librăriei Nouă” P. Ilescu & D. Grossu din Iași: „Curs complet de musica vocală” de Gavril Musicescu, profesor. Acest op a fost premiat la expoziția din Paris și a ajuns la a 14-a edițiune; este împărțit în trei broșuri: I 1 leu 50 bani (75 cr.), II 1 leu 50 (a 75 cr.) III 2 lei (1 fl.)

DIVERSE.

În contra copiilor cerșitori. Cu trei ani mai înainte s'a constituit în Paris o reuniune, care are de scop a opri pe copiii săraci de a cerși pe strade ér de altă parte de ai interna în institute și de-ai înscrie la școlă. Lucrul acesta însă, adese-ori întâmpină mari greutăți, pentru-o sunt foarte mulți părinți săraci, cari își trimit copiii la cerșit, ca astfel să câștige câțiva creșteri. Din raportul ultim al reuniunii reiese, că în Paris de present se află 50,000 de copii de aceea pe cari părinții lor nu vreau să-i dea la școlă. Dintre aceștia 10,000 copii nu sunt însoriși de loc în școlă. 40,000 copii însă, și deocă sunt însoriși, nu mai forte arareori se abat pe la școlă. Ei alérgă mai bucuros pe strade, cerșesc, vând flori ș. a.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei

Cu 1 Octomvre 1897 st. v.

s'a deschis nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foicei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șese luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

* IMITATIJA OPRITA *
Pentru fumătorii de țigări!
CLUB
 este cea mai curată, subțire și totuși tare
Hărtia de țigări,
 fără glicerina.
Patent 3 cr., Club-Exquisit 2 și 10 cr.
 Se află și tuburi de țigări din hărtia
CLUB.
 Vândare en gros la
Iulius Müller Nachfolger,
Brașov.
 (33)

Ball-Seidenstoffe 35 kr.
 bis fl. 14.65 p. Meter — sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 kr. bis fl. 14.65 p. Meter — glatt, gestreift, karirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.
Seiden-Fabriken G. Henneberg.
 1162. (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. 4.

London vista	119.65
Paris vista	47.47 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.75
Note italiene.	45.10

Cursul pieței Brașov.

Din 22 Octomvrie 1897.

Bennota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint rou an. Cump.	9.42	Vënd.	9.46
Napoleond'ori. Cump.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127.	Vënd.	127 1/2
Marci gemane Cump.	58.65	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.65	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Octomvrie 1897.

Renta ung. de aur 4%	121.65
Renta de corone ung. 4%	99.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de est. I. emis.	120.60
Bonuri rurale ungare 4%	97.40
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	102.10
Renta de argint austr.	102.15
Renta de aur austr.	129.15
Losuri din 1860	143.65
Acții de-ale Băncii austro-ungar.	952.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	382.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	349.45
Napoleondori	9.52 1/2
Mărci imperiale germane	58.77 1/2

ANUNCIURI
(inserțiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

SPIRT contra Reumatismului.

Premiat cu **diplome** și cu **medaliă de aur** la esoposiția din **Cairo 1895** și la esoposiția de medicamente din **London 1896**. — Analizat de medici și aplicat în spitale cu mare succes ca medicament exterior.

Vindecă iute orî și ce vătămare a corpului, așa ca **șoldina, reuma, ischia, astma** și altele.

Durerea de dinți și cap, o alină în cinci minute.

Prețul unei sticle cu instrucțiua folosirii **1 coronă**; sticla mai mare **2 corone 40 fleri**.

Depou principal în **BUDAPEST** la farmacia D. Török József Király-utca Nr. 12 și D. Dr. Egger A. Váci körút Nr. 17, se mai află la toate farmaciile din capitală, și la cele mai multe din provincie cum și la Producătorul:

Widder Gyula,

farmacist S.-A.-Ujhely Nr. 126.

Comandele din provincie se efectuează punctual.

Se află în **Brașov** la farmacia D-lor Kelemen Ferenz, Ales. Jekelius, Schuster K., Roth V. 1372,10--20.

Faceți comande la **COLECTORUL PRINCIPAL,** Denumit de Direcția Loteriei de clasă r. ung. priv.

Mészáros Miklós, Budapest, Nador-utca 5, Cutia postel 237.

Pentru losuri originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. privilegiată.

Depunere fixă. Șanse mari. Cel mai mare câștig event. **1 Million corone.**

Tragerea Loteriei I. clasă în 11 Novembre 1897

La comande se se trimită cu mandat postal:

Los întreg,	jumătate,	a patra parte,	a opta parte
fl. 6.—	3.—	1.50	— .75

Listele apar în gazete. — Lista oficială se trimite fie-cărui jucător la 8 zile după tragere. — Planul oficial gratis.

WILHELM SCHERG & C-ie.

Depositul fabricii de postav.

Recomandă pentru **SESONUL de TOMNĂ și ÉRNĂ** fabricatele lor din **lână curată**, deja recunoscute ca solide, în mare asortiment cu prețuri ieftine ale fabricii.

Prezum:

Stofe de modă pentru garniturî de bărbați eșecutate în **Cheviot și Kammgarn.**

Stofe pentru Paltone și Pardesiuri: **Palmerston, Chontagnac și Krümer.**

Stofe de uniforme. **Tricots** etc. pentru oficerî și ampioiați.

Postavuri și stofe **Loden** impenetrabile, mult mai solide și durabile, ca orî și care stofe din streinătate.

Mare asortiment de diferite **Covore,** desenuri frumoșe.

Diverse flanelle albe, roșii etc. pentru fuste de dame.

PLAPOME din lână curată.

PLEDURI, pentru bărbați și dame.

Ne rugăm de o cercetare cât mai numărósă

1393.6 —12

WILHELM SCHERG & C-ie.

Resturi de stofe cu prețuri foarte scădute.

Fie-cărui jucător i-se asigură discrețiua strictă!

Pe câtă vreme vom mai avé în deposit, vindem

Losuri de loteria de clasă ung.

cu prețurile originale.

Șansele de câștig sunt de tot mari, căci după planul loteriei din 100,000 losuri, ce s'au emis, 50,000 losuri se trag cu câștig, prin urmare tot al doilea los câștigă.

Câștigul cel mai mare este un milion corone,

și cel mai mic tot câștigă mai mult ca prețul losului.

Pentru tragerea primă recomandăm los întreg original à fl. 6. 1 jumătate los original à fl. 3.—, 1 a patra parte los original fl. 1.50, 1 a opta parte los original à fl. —.75 cr.

Casa de bancă
JACOB L. ADLER & FRATE,
 Brașov, Piața principală Nr. 1.